

НАКАЗ

„30” 12.2017 р.

№ 262

***Про стан викладання
інформатики в 2-11-х класах
у 2016/2017 навчальному році***

На виконання плану роботи школи на 2016-2017 навчальний рік протягом листопада-грудня дирекцією школи вивчено та проаналізовано стан викладання інформатики в 2-11 класах. Контроль за станом викладання інформатики здійснює директор Заброцький Р.П. (наказ від 07.09.2016 р. № 171 «Про розподіл функціональних обов'язків та посадової відповідальності між адміністративними працівниками школи»). З початку I семестру 2016-2017 навчального року ним відвідано 12 уроків інформатики.

Метою перевірки було:

- отримання інформації для педагогічного аналізу,
- вивчення рівня самоосвітньої компетенції учнів,
- вивчення рівня самоосвітньої компетенції вчителів,
- вивчення досвіду роботи вчителів,
- організація діагностико-корекційної роботи.

Під час вивчення стану викладання інформатики використовувались наступні методи: співбесіда, спостереження, відвідування уроків, аналіз та самоаналіз уроків, проведення перевірок робіт, вивчення стану ведення шкільної документації.

Аналіз стану викладання інформатики здійснювався за наступними напрямками:

I. Кадрове забезпечення.

II. Навчально-методичне і технічне забезпечення.

- 2.1. Забезпеченість комп'ютерною технікою.
- 2.2. Склад наявного навчально-методичного та програмного забезпечення.
- 2.3. Забезпеченість підручниками.
- 2.4. Забезпеченість навчальними посібниками та дидактичне забезпечення відповідно до переліку, рекомендованого Міністерством освіти і науки України.
- 2.5. Систематизація наочних посібників.
- 2.6. Стан збереження матеріально-технічної бази.
- 2.7. Дотримання техніки безпеки.
- 2.8. Наявність акта-дозволу на проведення занять у кабінеті.
- 2.9. Ознайомлення учнів з правилами техніки безпеки.
- 2.10. Своєчасність проведення інструктажів.

III. Підготовка вчителя до уроку. Навчально-виховна робота на уроці.

- 3.1 Знання і розуміння вчителем вимог навчальної програм з інформатики, інших нормативних документів, методичних рекомендацій з питань викладання інформатики та їх реалізація у практичній діяльності.
- 3.2. Ознайомленість учителя з інноваційними педагогічними технологіями.
- 3.3. Стан календарного та поурочного планування.
- 3.4. Ознайомленість вчителів з фаховими виданнями.
- 3.5. Якість навчально-виховної роботи на уроці.
- 3.6. Стан ведення класних журналів.

3.7. Об'єктивність оцінювання навчальних досягнень учнів.

IV. Якість навчальних досягнень учнів.

V. Робота з обдарованими дітьми.

5.1. Організація роботи спецкурсів, факультативів, гуртків.

5.2. Результативність участі учнів у олімпіадах, МАН, конкурсах, турнірах з інформатики.

I. Кадрове забезпечення.

Навчально-виховний процес на уроках інформатики здійснюється відповідно до чинної нормативно-правової бази, інструктивно-методичних листів Міністерства освіти і науки України щодо організації навчально-виховного процесу в 2016-2017 навчальному році.

У 2016-2017 навчальному році інформатику в 2-11-х класах викладають такі вчителі:

№ з/п	ПІБ учителя	Класи, в яких викладає	Стаж роботи (років)	Фахова освіта		Категорія
				Спеціальність за дипломом	Назва закладу, рік закінчення	
1	Михайлишин Ольга Володимирівна	2-а, 2-б, 3-а, 3-б, 4-а, 4-б, 5-а, 5-б, 7-а, 7-б, 8-а, 8-б, 9-а, 9-б, 10, 11-а, 11-б	19	Математика та основи інформатики	Тернопільський державний педагогічний інститут, 1997 р.	перша
2	Муринська Наталія Ігорівна	2-а, 2-б, 3-а, 3-б, 4-а, 4-б, 5-б, 6-а, 6-б, 7-а, 7-б, 8-б, 9-а, 9-б	13	Педагогіка і методика середньої освіти. Фізика та основи інформатики	Тернопільський державний педагогічний університет імені В.Гнатюка, 2003 р.	перша
3	Фарина Ольга Михайлівна	6-а, 6-б, 8-а, 10, 11-а	14	Педагогіка і методика середньої освіти. Математика та основи інформатики	Тернопільський державний педагогічний університет імені В.Гнатюка, 2002 р.	вища

Якісний склад учителів становить:

Освіта	Кваліфікаційна категорія		Педагогічне звання	Пенсійний вік
	Вища	Перша	Вчитель-методист, старший учитель	
3	1	2	-	-
100 %	33,3 %	66,7 %	-	-

Вчителі інформатики мають достатній рівень науково-теоретичної, фахової підготовки, володіють методикою викладання предмета, враховують вікові особливості учнів, упроваджують в навчальний процес інноваційні методи, прийоми, елементи технологій та інформаційно-комунікаційні засоби навчання.

Своєчасність проходження курсів підвищення кваліфікації вчителями контролюється адміністрацією:

№ з/п	ПІБ учителя	Курси підвищення кваліфікації (дата, посвідчення)	Наступне проходження курсів підвищення кваліфікації
1	Михайлишин О.В.	11.10.2016 р. № 2738 інформатика та математика	2021
2	Муринська Н.І.	19.08.2014 р. № 2069 інформатика та креслення	2019
3	Фарина О.М.	13.12.2013 р. № 4174 математика 06.05.2015 р. № 967 інформатика	2020

II. Навчально-методичне і технічне забезпечення.

У 2016-2017 навчальному році навчально-виховний процес на уроках інформатики організовано відповідно до робочого навчального плану, складеного на підставі рекомендацій листа Міністерства освіти і науки України від 09.06.2016 № 1/9-296 «Про структуру 2016/2017 навчального року та навчальні плани загальноосвітніх навчальних закладів»:

- для 2-4 класів за Типовими навчальними планами початкової школи, затвердженими наказом МОН України від 10.06.2011 № 572, із змінами згідно з наказом Міністерства освіти і науки України від 16.04.2014 № 460;

- для 5-8 класів – за Типовими навчальними планами загальноосвітніх навчальних закладів II ступеня, затвердженими наказом МОН України від 03.04.2012 № 409 (в редакції наказу МОН України від 29.05.2014 № 664), із змінами згідно з наказом МОН України від 12.12.2014 № 1465;

- для 9 класів – за Типовими навчальними планами загальноосвітніх навчальних закладів, затвердженими наказом МОН України від 23.02.2004 №132, зі змінами, внесеними наказом МОН України від 05.02.2009 № 66;

- для 10-11 класів – за Типовими навчальними планами загальноосвітніх навчальних закладів III ступеня, затвердженими наказом МОН України від 27.08.2010 № 834, зі змінами, внесеними наказом МОН України від 29.05.2014 № 657.

Навчальний предмет «Інформатика» є складовою освітньої галузі «Технології», на його вивчення виділяється по 1 годині на тиждень, об'єктами вивчення яких є складові інформаційно-комунікаційних технологій, а саме: на уроках базового курсу інформатики в 2-7-х, 9-11-х класах – по 1 год. на тиждень та у 8-х класах – по 2 год. на тиждень.

Навчально-методичне забезпечення предмета ґрунтується лише на основній та додатковій літературі з відповідним грифом Міністерства освіти і науки України, яка зазначена в переліку програм, підручників та навчально-методичних посібників, рекомендованих Міністерством освіти і науки України для використання у загальноосвітніх навчальних закладах з навчанням українською мовою у 2016/2017 навчальному році (лист Міністерства освіти і науки України від 17 серпня 2016 р. №1/9-434 «Про переліки навчальної літератури, що має відповідний гриф Міністерства освіти і науки України, для використання у загальноосвітніх навчальних закладах у 2016/2017 навчальному році»).

Підручники для 2-5 класів не відповідають чинній програмі.

З метою об'єктивної оцінки діяльності вчителів було вивчено рівень навчально-матеріальної бази та можливості, які надає вчителю обладнання кабінету інформатики та інформаційно-комунікаційних технологій для забезпечення виконання вимог навчальних програм. За результатами перевірки визначено, що обладнання кабінету дозволяє забезпечувати організацію навчально-виховного процесу для виконання програмних вимог.

Навчальний кабінет функціонує відповідно до наказів Міністерства освіти і науки України від 20.05.2004 № 407 «Про затвердження Положення про кабінет інформатики та інформаційно-комунікаційних технологій навчання загальноосвітніх навчальних закладів»,

від 12.06.2009 № 507 «Про затвердження вимог до специфікації навчального комп'ютерного комплексу кабінетів інформатики та інформаційно-комунікаційних технологій навчання для навчальних закладів системи загальної середньої освіти», листа Міністерства освіти і науки України від 17.07.2013 № 1/9-497 «Про використання Інструктивно-методичних матеріалів з питань створення безпечних умов для роботи в кабінетах інформатики та інформаційно-комунікаційних технологій загальноосвітніх навчальних закладів».

Кабінет інформатики та інформаційно-комунікаційних технологій № 208 обладнано у серпні 2010 року навчально-комп'ютерним комплексом з 7 учнівських комп'ютерів та 1 учительського, які підключено до мережі Інтернет.

Кабінет інформатики та інформаційно-комунікаційних технологій № 109 обладнано у серпні 2016 року навчально-комп'ютерним комплексом з 6 учнівських комп'ютерів та 1 учительського, які не підключено до мережі Інтернет.

Навчальні кабінети мають паспорт, перспективний план розвитку на п'ять років та план роботи на поточний рік. У кабінеті застаріла систематизація наявних навчально-наочних посібників та обладнання навчального призначення за темами та класами навчальної програми згідно з Типовим переліком навчально-наочних посібників, технічних засобів навчання та обладнання загального призначення для загальноосвітніх навчальних закладів, затвердженим Міністерством освіти і науки України.

У плані розвитку кабінету його обладнання навчально-методичними експозиціями змінного та постійного характеру; матеріалами, необхідними для вивчення окремих тем і розділів програм з предмета; шафами з наборами наочних роздаткових та дидактичних матеріалів.

Слід звернути увагу, що вчителі не мають можливість проводити уроки у кабінеті інформатики та інформаційно-комунікаційних технологій № 109 з використанням Інтернет-ресурсів.

Відповідно до Положення про організацію роботи з охорони праці учителі інформатики проходять один раз на три роки навчання з охорони праці та безпеки життєдіяльності з наступною перевіркою знань.

У відповідності до Інструктивно-методичних матеріалів з питань створення безпечних умов для роботи в кабінетах інформатики та інформаційно-комунікаційних технологій загальноосвітніх закладів, затверджених листом Міністерства науки і освіти України від 17.07.2013 № 1/9-497, учителі інформатики проводять наступні інструктажі з безпеки життєдіяльності:

- перед початком роботи учнів у кабінеті – первинний інструктаж з безпеки життєдіяльності, який знайомить їх з правилами поведінки в кабінеті, про що свідчать наявні в журналі реєстрації первинного, позапланового, цільового інструктажів з безпеки життєдіяльності учнів (зберігається в кабінеті), записи про проведення інструктажу, підписи учнів 9-11-х класів та підписи вчителя інформатики в разі ознайомлення учнів 2-8 х класів;
- первинний інструктаж перед кожним практичним заняттям у кабінеті за інструкціями з безпеки життєдіяльності відповідно до виконуваних робіт, який реєструється в класному журналі на сторінці предмета у розділі про зміст уроку: «Інструктаж із БЖД».

III. Підготовка вчителя до уроку. Навчально-виховна робота на уроці.

З метою вивчення рівня самоосвітньої компетентності учнів та вчителів під час перевірки адміністрацією навчального закладу було відвідано та проаналізовано 13 уроків: 5 уроків у Михайлишин О.В., 5 уроків у Муринської Н.І., 3 уроки у Фарини О.М.

За результатами відвідування уроків визначено, що вчителі інформатики проводять уроки на високому та достатньому науково-методичному рівні, впроваджують інноваційні форми та методи роботи, здійснюють диференційований підхід до учнів із різними рівнями навчальних досягнень та різними можливостями, у своїй діяльності кваліфіковано реалізують дидактичні принципи, уроки мають розвивальний характер. Багато уваги вчителі приділяють активізації пізнавальної діяльності. Для організації самостійної роботи використовують групові форми роботи, враховують вікові, психічні та фізіологічні

особливості учнів 2-11-х класів для створення сприятливого психологічного мікроклімату, виконують санітарно-гігієнічні вимоги під час проведення уроків.

Вчителями розроблено та систематизовано багатий роздатковий і наочний дидактичний матеріал, який вони в комплексі використовують під час проведення уроків, що сприяє свідомому опануванню знань учнями. Приділяється достатньо уваги інтелектуальному розвитку учнів, їхньому логічному мисленню, пам'яті, увазі, вмінню аналізувати, класифікувати, узагальнювати.

Вчителі володіють методикою проведення самоаналізу уроку на належному рівні, але при проведенні уроків їм потрібно дотримуватися чіткості, правильної методичної структури уроку, нових підходів до використання групових, колективних та індивідуальних форм роботи, науковості.

Проте за результатами відвідування уроків учителів інформатики виявлено загальні проблеми та недоліки:

- не завжди проводиться диференціювання домашнього завдання, про що свідчать записи у відповідній колонці класних журналів;
- застосовуються однотипні види роботи на уроці;
- недостатній рівень корекційної роботи з учнями.

У ході перевірки виявлено, що всі вчителі інформатики мають навчально-методичне забезпечення викладання предмета в належній кількості. Календарне планування на I семестр 2016/2017 навчального року складено відповідно до навчальних програм, рекомендованих Міністерством освіти і науки України, розглянуто на засіданні шкільного методичного об'єднання вчителів фізико-математичних дисциплін, погоджено заступником директора школи з навчально-виховної роботи.

Класні журнали вчителі заповнюють відповідно до вимог щодо ведення шкільної документації. Записи ведуться в усіх журналах українською мовою, чітко й охайно; уроки записуються своєчасно, ведеться тематичний облік знань учнів, достатня накопиченість поточних оцінок упродовж уроку.

Але слід зазначити і ряд недоліків у роботі з класними журналами вчителів інформатики:

- зміст домашніх завдань не відображає диференційованого підходу;
- не вказується зміст «що робити» домашнього завдання.

Поурочні плани вчителями складаються постійно, відповідають темі уроку календарного планування. Під час аналізу поурочних планів учителів простежується розвиток самостійності мислення учнів, формування розвивальних якостей, використання резерву виховного навчання, диференційований підхід та розвиток творчої особистості в процесі навчання. Вчителі ведуть плани згідно з методичними вимогами та рекомендаціями щодо складання і ведення поурочних планів – указують тему, номер уроку, мету (навчальну, розвиваючу, виховну), обладнання уроку. Структура уроку визначена відповідно його типу, простежуються форми та методи, які використані вчителями протягом уроку. Разом з тим:

- не прописується диференційований підхід до організації самостійної роботи учнів;
- плани стислі, не відображають роботу вчителя в повному обсязі;
- зміст домашнього завдання недиференційовано.

Зміст практичних робіт, їх складність відповідають вимогам навчальних програм. Обсяг і характер домашніх завдань за рівнем складності в цілому відповідає змісту вивченого матеріалу в класі.

У 2016/2017 навчальному році вчителі працюють за компетентісно-орієнтованим підходом до викладання предмета, що реалізують під час роботи над методичною темою:

- Михайлишин О.В. – «Використання сервісів Web 2.0 як засіб перспективного і творчого розв'язання проблем формування особистості на уроках інформатики»;
- Муринська Н.І. – «Використання Web 2.0 на уроках інформатики».
- Фарина О.М. – «Активізація пізнавальної діяльності учнів на уроках математики та інформатики».

Для підвищення ефективності навчально-виховного процесу, покращення якості навчальних досягнень учнів 5-11-х класів основними завданнями шкільного методичного об'єднання вчителів фізико-математичних дисциплін є:

- спрямування освітнього процесу на досягнення результатів навчання учнів;
- пошук та використання підходів викладання предмета, орієнтованих на дитину, заснованих на індивідуалізації навчання;
- розвиток творчих обдарувань учнів, творча самореалізація і самовдосконалення;
- створення системи змістовного позакласного дозвілля з урахуванням індивідуальних особливостей учнів, рівня сформованості учнівського колективу;
- оснащення навчального середовища якісними засобами навчання та сучасним обладнанням.

Робота методичного об'єднання вчителів передбачає колективні, групові та індивідуальні форми роботи.

На засіданнях методичного об'єднання обговорюються організаційні та тематичні питання згідно із затвердженим планом роботи на навчальний рік. Кожен з учителів працює над методичною темою в межах загальної теми навчального закладу. Документація методичного об'єднання оформлюється своєчасно, систематизована, зберігається за номенклатурним номером в методичному кабінеті навчального закладу.

Вчителі інформатики беруть участь у роботі міського методичного об'єднання, відвідуючи на базі інших шкіл засідання творчих груп, семінарів тощо. 26.10.2016 року вчитель інформатики Михайлишин О.В. доповідала про «Особливості середовища Visual Studio IDLE for Python (мова Python)» на семінарі «Викладання програмування у 8 класі» для учителів інформатики шкіл міста, який відбувся у ТУГ ім.І.Франка.

15.02.2017 вчитель інформатики Михайлишин О.В. у ТУГ ім.І.Франка проводила майстер-клас для учителів інформатики шкіл міста «Kahoot—перевіряємо знання учнів граючись» у рамках семінару «Використання передових технологій та формування розумової та інформаційної культури».

Основними завданнями курсу інформатики у 2-4 класах є формування в учнів молодшого шкільного віку початкових уявлень про базові поняття інформатики, початкових навичок знаходити, використовувати, створювати і поширювати повідомлення та дані, застосовуючи для цього засоби інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ), алгоритмічне, логічне і критичне мислення.

При плануванні роботи вчителі звертають увагу в програмі курсу не тільки на зміст навчального матеріалу, а й на державні вимоги до рівня загальноосвітньої підготовки учнів, у яких чітко визначено, що в результаті вивчення теоретичних питань курсу учні 4-го класу повинні лише розуміти, мати уявлення, орієнтуватися тощо. І лише кілька теоретичних питань учні повинні знати.

Для цілісного сприйняття навчального матеріалу, формування системного мислення, позитивного емоційного ставлення до пізнання вчителі інформатики на уроках встановлюють міжпредметні зв'язки, використовуючи окремі короткочасні моменти включення в урок запитань і завдань з матеріалу інших навчальних предметів, що мають допоміжне значення для вивчення теми й сприяють глибшому сприйманню та осмисленню певного поняття.

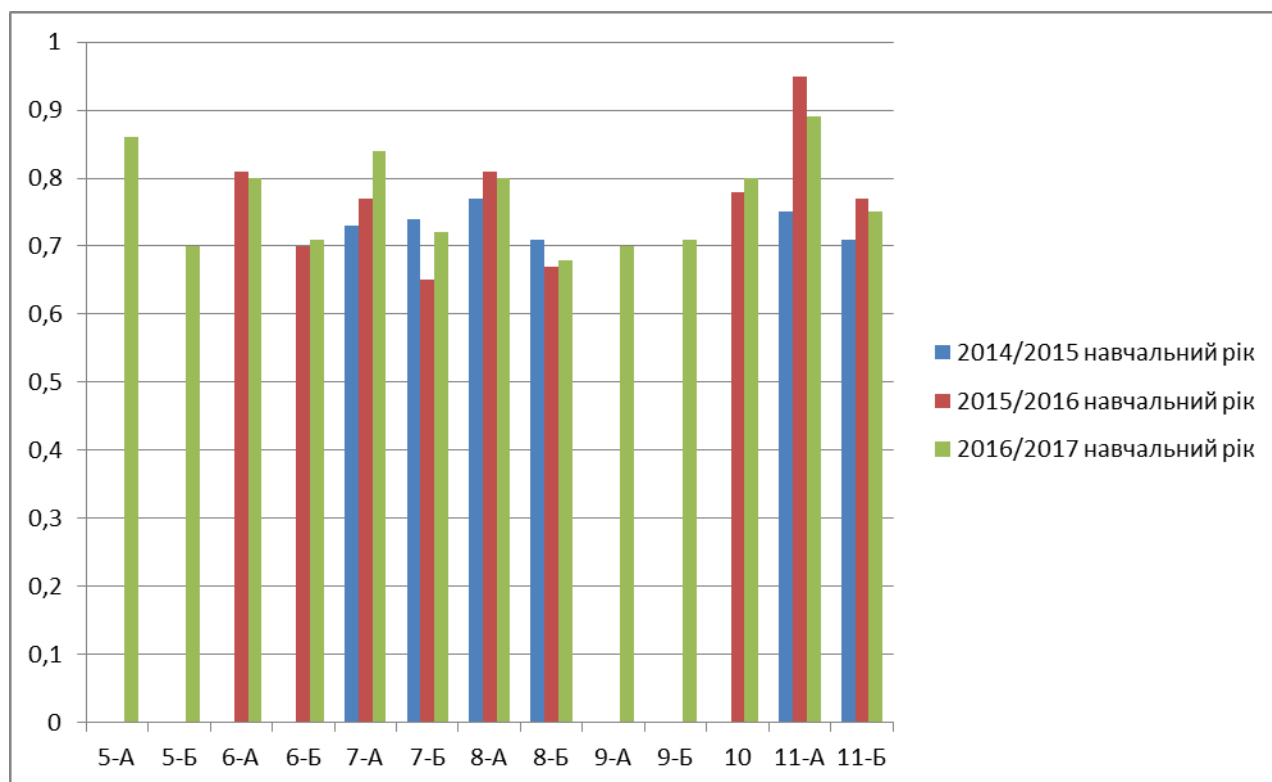
IV. Якість навчальних досягнень учнів.

Оцінювання навчальних досягнень учнів 2-4 класів з предмету «Інформатика» здійснюється вербально. При цьому використовуються як усні, так і письмові оцінні судження, які характеризують процес навчання і відображають кількісний і якісний його результати.

За останні три навчальні роки якість навчальних досягнень учнів 5-11-х класів з інформатики становить:

Клас	2014/2015 навчальний рік	2015/2016 навчальний рік	2016/2017 навчальний рік
5-А	-	-	
5-Б	-	-	70 %
6-А	-	81 %	80 %
6-Б	-	70 %	71 %
7-А	73 %	77 %	84 %
7-Б	74 %	65 %	72 %
8-А	77 %	81 %	80 %
8-Б	71 %	67 %	68 %
9-А	-	-	70 %
9-Б	-	-	71 %
10	-	78 %	80 %
11-А	75 %	95 %	89 %
11-Б	71 %	77 %	75 %

У порівнянні з попереднім навчальним роком рівень навчальних досягнень учнів з інформатики має наступні показники:

V. Робота з обдарованими дітьми.

Учні школи щорічно беруть участь в II етапі Всеукраїнських учнівських олімпіад з інформатики та інформаційних технологій, за останні 3 роки призових місць не здобували.

Масових форм набули такі щорічні заходи з пропагування природничих знань серед учнівської молоді, розвитку читацьких та інформаційно-пізнавальних компетентностей школярів як організація участі учнів у:

- міжнародному конкурсі з інформатики та комп'ютерної грамотності «Бобер», який проводиться з метою підвищення ІКТ-компетентності дітей, ознайомлення і зацікавлення сучасними інформаційними технологіями, комп'ютерною технікою;
- міжнародному конкурсі «Година Коду» в рамках Всесвітнього тижня інформатики, який проводиться з метою залучення дітей до комп'ютерного програмування.

Враховуючи вищезазначене,

НАКАЗУЮ:

1. Стан викладання інформатики у 2-11 класах вважати на достатньому рівні.
2. Заступникам директора з навчально-виховної роботи Гурській Н.В. і Струнь О.Я.:
 - 2.1. Ознайомити педагогічний колектив з результатами перевірки стану викладання інформатики та рівня навчальних досягнень учнів 2-11-х класів на засіданні педагогічної ради.
3. Голові методичного об'єднання вчителів фізико-математичних дисциплін Татарин Г.Б.:
 - 3.1. Активізувати індивідуальну роботу вчителів інформатики щодо узагальнення власного педагогічного досвіду у вигляді друкованих робіт.
 - 3.2. Організувати проведення та взаємовідвідування вчителями інформатики уроків з використанням сучасних технологій навчання.
 - 3.3. Організувати якісну роботу з обдарованими учнями по підготовці до участі в олімпіадах та конкурсах.
 - 3.4. Обговорити результати перевірки стану викладання інформатики та рівня навчальних досягнень учнів 2-11-х класів на засіданні шкільного методичного об'єднання.
4. Учителям інформатики Михайлишин О.В., Муринській Н.І., Фарині О.М.:
 - 4.1. Дотримуватись при заповненні класних журналів вимог Інструкції з ведення класного журналу учнів 5-11(12) класів загальноосвітніх навчальних закладів (наказ МОН України від 03.06.2008 № 496).
 - 4.2. Ліквідувати недоліки в системі перевірки та оцінювання рівнів навчальних досягнень учнів.
 - 4.3. Послідовно працювати над оснащенням навчальних кабінетів, наповненням дидактичним та роздатковим матеріалом.
 - 4.4. Провести роботу щодо ліквідації недоліків, виявлених у ході перевірки.
5. Контроль за виконанням наказу доручити заступникам директора школи з навчально-виховної роботи Гурській Н.В. і Струнь О.Я.

Директор школи

Р.П.Заброцький